

Asia: VN/27236/2020

Kansallista yritysvastuulakia koskeva arviomuistio

Lausunnonantajan lausunto

1) Lausuntonne yleisesti arviomuistiosta.

Suomen Tekstiili & Muoti ry kiittää mahdollisuudesta lausua kansallista yritysvastuulakia koskevasta arviomuistiosta. Arviomuistio on mielestämme laadukkaasti valmisteltu ja siinä käsitellään monipuolisesti yritysvastuulain kannalta olennaisia kysymyksiä sekä käydään läpi erilaisia toteuttamisvaihtoehtoja. Ympäristövastuuseen liittyvät kysymykset ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen pitkissä globaaleissa arvoketjuissa ovat jo vuosia olleet Suomen Tekstiili & Muoti ry:n strateginen painopiste ja pidämme näiden edistämistä erittäin tärkeänä. Suomen Tekstiili & Muoti ry kuitenkin katsoo, ettei kansallisen yritysvastuulain valmistelu ole tarpeellista eikä kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaista nykyisessä tilanteessa, kun EU:n tasoinen sääntelykin on kesken. Kuten arviomuistiossakin todetaan, kansallisen yritysvastuulain valmisteluun liittyisi vielä lukuisia tarkempaa selvitystä vaativia kysymyksiä. Mielestämme arviomuistio kuvaakin hyvin sitä, miten haastavasta kokonaisuudesta on kyse ja miten paljon selvitystyötä lakiehdotuksen valmistelutyön käynnistäminen edellyttäisi.

2) Lausuntonne kansalliseen yritysvastuusääntelyyn ryhtymisestä.

Suomen Tekstiili & Muoti ry jakaa arviomuistiossa esitetyn näkemyksen, jonka mukaan kansallisen sääntelyn rajalliset vaikutusmahdollisuudet, yrityksille koituva sääntelytaakka ja mahdollinen kilpailuasetelman heikentyminen puoltavat maltillista suhtautumista nopeaan kansallisen sääntelyn valmisteluun ja etenemistä sääntelyssä vasta myöhemmin EU-lainsäädännön mukaisella tavalla. Kannatamme vahvasti arviomuistion näkemystä etenemistavasta.

Katsomme, että arviomuistiossa ei myöskään ole esitetty mitään syytä tai perustelua, jonka mukaan Suomen olisi välttämätöntä ja tarpeellista alkaa valmistella kansallista yritysvastuulakia. Kuten arviomuistiossakin todetaan, komission antaman EU-tason yritysvastuulainsäädäntöä koskevan ehdotuksen kautta odotettavissa on suhteellisen pitkälle menevää sääntelyä. Suomen Tekstiili & Muoti ry:n näkemyksen mukaan ensisijaisena tulisi pitää EU-tasolla toteutettavan yritysvastuuta koskevan lainsäädäntöehdotuksen huolellista ja laadukasta jatkovalmistelua. Erityisesti globaalien, rajat ylittävien moniulotteisten arvoketjujen sääntely edellyttää mahdollisimman selkeitä ja yhdenmukaista kriteerejä vähintään EU-tasolla. Sääntelyn tavoitteiden ja tasavertaisen kilpailun

näkökulmasta tarkoituksenmukaista on ulottaa velvoitteet myös Euroopassa operoiviin kolmansien maiden toimijoihin.

3) Lausuntonne muistiossa esitetyistä sääntelyvaihtoehdoista (velvoitteen sisältö, soveltamisala ja seuraamusjärjestelmä).

Suomen Tekstiili & Muoti ry katsoo, että tilanteessa, jossa kansallisen yritysvastuulain valmistelu ei ole tarpeellista ja tarkoituksenmukaista, ei ole tarpeellista pohtia tarkemmin kansallisen lainsäädännön sääntelyvaihtoehtoja. Sen sijaan ympäristövastuun ja ihmisoikeuksien edistämiseksi on tärkeää vaikuttaa valmistelussa olevaan EU-lainsäädäntöön ja varmistaa, että siitä saadaan käytännössä toimivaa ja sääntelyn tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

4) Lausuntonne arviomuistiossa esitetyistä sääntelyn ihmisoikeus-, ympäristö- ja yritysvaikutuksista.

Suomen Tekstiili & Muoti ry jakaa arviomuistiossa esitetyn näkemyksen siitä, että kansallisen sääntelyn merkitys ja sen avulla saavutettavat konkreettiset hyödyt olisivat todennäköisesti varsin rajallisia verrattuna siihen, että kyseessä olisi kaikkia EU-alueen yrityksiä koskevat velvoitteet. Arviomuistiossa esitetyt näkemykset ihmisoikeus-, ympäristö- ja yritysvaikutuksista ovat tässä mielessä mielestämme asianmukaisia ja oikeasuuntaisia.

Levón Satumaija
Suomen Tekstiili & Muoti ry